

УДК 343.353:35.08](477)

**БЕЗПОСЕРЕДНИЙ ОБ'ЄКТ ЗЛОЧИНУ,
ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 366-1 КК УКРАЇНИ
«ДЕКЛАРУВАННЯ НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ»**

В. Гордієнко

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів, Україна, 79000,
e-mail: volodymyrhordiyenko@gmail.com*

Розглянуто ознаки безпосереднього об'єкта злочину «Декларування недостовірної інформації». З урахуванням положень регуляторного законодавства, практики застосування кримінально-правової норми «Декларування недостовірної інформації», поглядів вітчизняних науковців, розкрито ознаки безпосереднього об'єкта злочину «Декларування недостовірної інформації», а також наголошено на деяких дискусійних моментах щодо його характеристики. Оскільки диспозиція статті «Декларування недостовірної інформації» є бланкетною, з урахуванням положень розділу VII «Фінансовий контроль» Закону України «Про запобігання корупції», зроблено висновок, що безпосереднім об'єктом цього злочину є встановлені Законом України «Про запобігання корупції» вимоги, заборони та обмеження з фінансового контролю, порушення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Також запропоновано доповнити перелік корупційних злочинів, викладених у примітці до ст. 45 «Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям» Загальної частини Кримінального кодексу України ст. 366-1 КК України «Декларування недостовірної інформації».

Ключові слова: корупція, корупційні злочини, декларування, недостовірна інформація, конвенція.

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vla.2019.69.136>

Постановка проблеми. На сьогодні більшість громадян України вважають корупцію основною проблемою та загрозою існування України як держави. У свідомості громадян ця загроза випереджає окупацію Криму Росією чи воєнний конфлікт на сході України зі сусідньою державою. Масові вирубки лісів та хижацький видобуток бурштину, внаслідок якого ліси деяких областей в Україні перетворюються на «місячний ландшафт», свідчать про розквіт контрабанди, яку «кришують» корумповані владні структури та правоохоронні органи. Тому кожен факт розкриття корупційних злочинів викликає хвилю всенародного схвалення, проте мало впливає на побутову корупцію в повсякденному житті пересічних громадян, які не поспішають боротися з цією побутовою корупцією, обурюючись лише розмірами хабарів та вимагаючи саджати побільше корупціонерів за ґрати. Колишній міністр юстиції України Павло Петренко на своїй сторінці у Twitter повідомив громадськість, що українські суди у 2017 році оголосили близько 1 700 вироків за корупційні злочини та 800 злочинців вже сидять у в'язницях [11]. А невдовзі після цього, 2 жовтня 2018 року Національне антикорупційне бюро України оголосило про реєстрацію стосовно цього високопосадовця кримінального провадження за ознаками злочину, передбаченого статтею 366-1 Кримінального кодексу України «Декларування недостовірної інформації» [12].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на те, що окремі питання корупційних злочинів та їх ознак розробляли українські учені-криміналісти, а саме: П. П. Андрушко, Н. П. Антонюк, Л. В. Багрій-Шахматов, Ю. В. Баулін, М. І. Бажанов, О. С. Бондаренко, В. І. Борисов, О. Ю. Бусол, В. О. Глушков, В. В. Голіна, І. М. Даньшин, О. М. Джужа, О. О. Дудоров, С. В. Дрьомов, А. П. Закалюк, В. С. Зеленецький, О. Г. Кальман, О. О. Кваша, О. Г. Колб, О. М. Костенко, В. М. Киричко, О. Г. Кулик, О. М. Литвинов, С. Я. Лихова, О. К. Марін, П. С. Матишевський, І. Є. Мезенцева, М. І. Мельник, В. І. Осадчий, А. В. Савченко, О. Я. Светлов, Є. Д. Скулиш, В. В. Сташис, І. К. Туркевич, Г. О. Усатий, М. І. Хавронюк, В. І. Шакур, С. А. Шалгунова, Н. М. Ярмиш та ін., наведений факт яскраво свідчить про відсутність необхідної культури недопущення корупційних проявів високопосадовцями, які безпосередньо покликані боротися з цим ганебним явищем та про необхідність подальших наукових досліджень, наукового аналізу та розроблення положень про поняття, ознаки окремих корупційних злочинів за кримінальним правом України.

Мета статті. Завданням наукового дослідження є встановлення ознак безпосереднього об'єкта злочину «Декларування недостовірної інформації» та формулювання на цій основі пропозицій щодо вдосконалення положень кримінального законодавства.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ст. 366-1 Кримінального кодексу України «Декларування недостовірної інформації» об'єктивна сторона цього злочину полягає в поданні суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України «Про запобігання корупції», або умисне неподання суб'єктом декларування зазначеної декларації. Відповідальність за цією статтею настає за подання суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей у декларації стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, у випадку, якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму понад 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб [5].

Статтею 65 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 №1700-VII встановлено, що особи, зазначені в частині першій ст. 3 Закону, за вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень у встановленому законом порядку притягуються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності, при чому ст. 1 цього Закону зазначає, що корупційне правопорушення – це діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій ст. 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність; а правопорушення, пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій ст. 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність [10].

Кримінальний кодекс України не містить поняття «корупційний злочин» або «злочин, пов'язаний з корупцією» та окремого розділу, який передбачав би відповідальність за корупційні злочини або злочини, пов'язані з корупцією. Проте законодавець у примітці до ст. 45 «Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям» у розділі IX «Звільнення від кримінальної відповідальності» Загальної частини Кримінального кодексу України навів вичерпний перелік таких злочинів, проте не назвав специфічні ознаки таких злочинів. Відтак, корупційними злочинами, відповідно до Кримінального кодексу України, вважають 19 злочинів, що передбачені ст. ст. 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410 у випадку

їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, а також злочини, передбачені ст. ст. 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 368–369-2 цього Кодексу [5]. Цей перелік не містить ст. 366-1 Кримінального кодексу України «Декларування недостовірної інформації», відтак можна зробити висновок, що законодавець не вважає цей злочин корупційним. А оскільки його поміщено в розділ «Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг» Особливої частини КК України, можна зробити висновок, що цей злочин є злочином, який вчиняють у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Проте така позиція є доволі спірною. Оскільки злочин «Декларування недостовірної інформації» полягає в поданні суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України «Про запобігання корупції» або умисне неподання суб'єктом декларування зазначеної декларації, з великою вірогідністю можна припустити, що йдеться саме про правопорушення, пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій ст. 3 цього Закону.

У численних публікаціях, зокрема в публікаціях В. М. Киричка [2, с. 14] та І. Є. Мезенцевої [7, с. 76] зазначено, що корупційним злочинам мають бути притаманні дві групи ознак: а) склад злочину, передбачений КК України; б) ознаки корупційного правопорушення. Погоджуючись із тим, що ці злочини мають бути протиправними та містити ознаки корупції, зміст якої розкрито у ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції», лише зазначимо, що цим злочинам притаманні й інші, загальні ознаки злочину, такі як суспільна небезпека, винність (наявність умислу щодо діяння), караність. Також варто наголосити, що корупційні злочини вчиняють, як правило спеціальні суб'єкти – особи, наведені у ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції». Тобто під корупційними злочинами зазвичай розуміють передбачені Кримінальним кодексом України, суспільно небезпечні винні карані діяння, що містять ознаки корупції або правопорушень, пов'язаних з нею та вчиняються спеціальними суб'єктами.

Конструкція ст. 366-1 Кримінального кодексу України «Декларування недостовірної інформації» містить усі наведені ознаки корупційних злочинів або злочину, пов'язаного з корупцією:

- 1) протиправності, оскільки це діяння описано в Особливій частині;
- 2) ознак корупційного порушення у вигляді порушення вимог фінансового контролю в розумінні Закону України «Про запобігання корупції», а саме, – декларування завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноважену на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України «Про запобігання корупції» або умисного неподання суб'єктом декларування зазначеної декларації;
- 3) предмета злочину – інформації, яку зазначають у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України «Про запобігання корупції»;
- 4) суспільної небезпеки декларування завідомо недостовірних відомостей, якщо такі відомості стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, відрізняються від достовірних на суму понад 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб або умисного неподання суб'єктом декларування зазначеної декларації;

5) спеціального суб'єкта – осіб, які відповідно до частин першої та другої ст. 45 Закону України «Про запобігання корупції» зобов'язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

б) винності – умисної форми вини щодо діяння – декларування завідомо недостовірних відомостей, якщо такі відомості стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, відрізняються від достовірних на суму понад 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб або бездіяльності у формі умисного неподання суб'єктом декларування зазначеної декларації;

7) караності – вказані діяння караються штрафом від двох тисяч п'ятисот до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, або позбавленням волі на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Статтею 59 Закону України «Про запобігання корупції» зазначено, що відомості про осіб, яких притягнуто до кримінальної, адміністративної, дисциплінарної чи цивільно-правової відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, а також про юридичних осіб, до яких застосовано заходи кримінально-правового характеру у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення, вносять у Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, що формується та ведеться Національним агентством.

Відповідно до частини першої ст. 8, ст. ст. 11, 12 та 59 Закону України «Про запобігання корупції», Національне агентство з питань запобігання корупції затвердило «Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення», що затверджено Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції 09.02.2018 № 166 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 березня 2018 року за № 345/31797 [9].

Відповідно до «Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення», підставою для внесення Реєстратором відомостей про особу, яку притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, є електронна копія рішення суду, яке набрало чинності, з Єдиного державного реєстру судових рішень, а також засвідчена в установленому порядку паперова копія розпорядчого документа про накладення дисциплінарного стягнення.

У зазначеному реєстрі внесені відомості про осіб, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення – злочину, передбаченого ст. 366-1 ККУ «Декларування недостовірної інформації» [1]. Відтак, практика застосування аналізованої норми свідчить, що Національне агентство з питань запобігання корупції, яке є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, що забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику відповідно до ст. 4 Закону України «Про запобігання корупції», вважає аналізовану норму правопорушенням, пов'язаним із корупцією, а оскільки ця норма поміщена в КК України, – злочином, пов'язаним із корупцією.

Також варто зазначити, що, відповідно до п. 8 «Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення», підставами для вилучення з Реєстру відомостей про особу, яка вчинила корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, є ухвала суду про скасування вироку, винесення виправдувального вироку, відновлення пропущеного

строку на апеляційне оскарження, скасування постанови про накладення адміністративного стягнення за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, розпорядчого документа або судового рішення про скасування розпорядчого документа про накладення дисциплінарного стягнення. Відтак, навіть смерть особи не є підставою для виключення її з Реєстру корупціонерів, тобто інформація про те, що особу притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення – злочину, передбаченого ст. 366-1 ККУ «Декларування недостовірної інформації», є внесеною в цей реєстр довічно.

Доцільно так наголосити, що корупційні злочини є конвенційними злочинами, оскільки їх існування визнає міжнародне кримінальне право, зокрема: про «злочини, пов'язані з корупцією», згадує Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173), що прийнята 27 січня 1999 року у Страсбурзі та ратифікована Україною 18 жовтня 2006 року [6]. Про «корупційні дії» зазначено в Цивільній конвенції про боротьбу з корупцією, що прийнята 4 листопада 1999 року у Страсбурзі та ратифікована Україною 16 березня 2005 року [13]. Також у Конвенції ООН проти корупції від 31 жовтня 2003 року (ратифікована Україною із заявами 18 жовтня 2006 року) зазначено про «злочини, визнані (визначені) цією Конвенцією» [11].

Корупційними злочинами Конвенція ООН проти корупції від 31 жовтня 2003 року вважає:

- 1) підкуп національних державних посадових осіб;
- 2) підкуп іноземних державних посадових осіб і посадових осіб міжурядових організацій;
- 3) розкрадання, неправомірне привласнення або інше нецільове використання майна державною посадовою особою;
- 4) зловживання впливом;
- 5) зловживання службовим становищем;
- 6) незаконне збагачення;
- 7) підкуп у приватному секторі;
- 8) розкрадання майна в приватному секторі;
- 9) відмивання доходів, здобутих злочинним шляхом.

Стаття 8 «Криміналізація корупції» Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 року (ратифікована Україною зі застереженнями і заявами 4 лютого 2004 року) вказує на необхідність визнати кримінально караними діяння, коли їх вчиняють навмисно:

- 1) обіцянка, пропозиція або надання публічній посадовій особі, особисто або через посередників, будь-якої неправомірної переваги для самої посадової особи або іншої фізичної чи юридичної особи для того, щоб ця посадова особа вчинила будь-яку дію або бездіяльність при виконанні своїх службових обов'язків;
- 2) вимагання або прийняття публічною посадовою особою, особисто або через посередників, будь-якої неправомірної переваги для самої посадової особи або іншої фізичної чи юридичної особи для того, щоб ця посадова особа вчинила будь-яку дію чи бездіяльність при виконанні своїх службових обов'язків.

Також ця Конвенція передбачає, що кожна держава-учасниця має розглянути можливість визнати кримінально караними:

- 1) випадки, про які йдеться вище, якщо в них бере участь будь-яка іноземна публічна посадова особа або міжнародний цивільний службовець;
- 2) участь як спілник у вчиненні будь-якого злочину, визнаного таким відповідно до ст. 8 цієї Конвенції;
- 3) будь-які інші форми корупції [4].

У ст. 6 «Акти корупції» Міжамериканської конвенції про боротьбу з корупцією від 29 березня 1996 року, зазначено, що вона ґрунтується з-поміж іншого на таких актах корупції, як «бездіяльність при виконанні своїх обов'язків урядовим чиновником або особою, які здійснюють публічні функції, з метою незаконного отримання прибутку для себе або третьої сторони» чи «приховання майна, отриманого внаслідок скоєння одного з актів, на який було посилення у цій статті» [8].

Відтак, наведені конвенції, які ратифіковані Україною, допускають криміналізацію діянь, згадані в диспозиції статті «Декларування недостовірної інформації».

Висновки:

1. Злочин, передбачений ст. 366-1 Кримінального кодексу України «Декларування недостовірної інформації», містить усі ознаки правопорушення, пов'язане з корупцією, ознаки якого наведені у Законі України «Про запобігання корупції».

2. Безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого ст. 366-1 Кримінального кодексу України «Декларування недостовірної інформації», встановлені Законом України «Про запобігання корупції» вимоги, заборони та обмеження з фінансового контролю, порушення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

3. З метою узгодження норм кримінального права та практики застосування ст. 366-1 Кримінального кодексу України «Декларування недостовірної інформації» Національним агентством з питань запобігання корупції, пропонуємо доповнити положення, викладені у примітці до ст. 45 «Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям» у розділі IX «Звільнення від кримінальної відповідальності» Загальної частини Кримінального кодексу України двадцятим корупційним злочином – «Декларування недостовірної інформації».

Список використаних джерел

1. Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення. URL: <https://corruptinfo.nazk.gov.ua/>.
2. *Киричко В. М.* Кримінальна відповідальність за корупцію. Харків: Право, 2013. С. 14.
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: прийнята 31 жовтня 2003 року; ратифікована Україною із заявами 18 жовтня 2006 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16
4. Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 року; ратифікована Україною із застереженнями і заявами 4 лютого 2004 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789
5. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
6. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173): прийнята 27 січня 1999 року у Страсбурзі; ратифікована Україною 18 жовтня 2006 року. URL: https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_101/print1433920238957200
7. *Мезенцева І. Є.* Визначення предмета корупційних злочинів // Вісник Національної академії прокуратури України. 2014. № 5(38). С. 76.
8. Міжамериканська конвенція про боротьбу з корупцією: прийнята на третій пленарній сесії Організації американських держав 29 березня 1996 року. URL: https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/998_089.
9. Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0345-18#n13>
10. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

11. Сайт агентства Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-petrenko-korupcija/29436644.html>
12. Сайт агентства LB.ua. URL: https://ukr.lb.ua/news/2018/10/02/409010_nabu_vidkrilo_provadhennya_proti.html
13. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 174): прийнята 4 листопада 1999 року у Страсбурзі; ратифікована Україною 16 березня 2005 року. URL: https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_102

References

1. *Yedynyj derzhavnyj reiestr osib, iaki vchynyly koruptsijni abo pov'iazani z koruptsiieiu pravoporushennia* [Unified State Register of Corrupt or Corrupt Offenders] <https://zakon.rada.gov.ua/> Retrieved from <https://corruptinfo.nazk.gov.ua/> [in Ukrainian].
2. Kyrychko, V. M. (2013). *Kryminal'na vidpovidal'nist' za koruptsiuu* [Criminal liability for corruption]. Kharkiv, Ukraine: 14.
3. *United Nations Convention against Corruption: adopted on October 31, 2003, ratified by Ukraine on October 18, 2006* https://www.unodc.org/documents/brussels/UN_Convention_Against_Corruption.pdf Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16/ [in Ukrainian].
4. *The United Nations Convention against Transnational Organized Crime: adopted on November 15, 2000, ratified by Ukraine with reservations and declarations on February 4, 2004* <https://www.unodc.org/unodc/en/organized-crime/intro/UNTOC.html> Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789/ [in Ukrainian].
5. *Kryminal'nyj kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 5 kvitnia 2001 roku № 2341-III* [Criminal Code of Ukraine: Law of Ukraine of April 5, 2001 No. 2341-III]. <https://zakon.rada.gov.ua/> Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/> [in Ukrainian].
6. *Criminal Law Convention on Corruption (ETS 173): Adopted on 27 January 1999 in Strasbourg, ratified by Ukraine on October 18, 2006* <https://www.coe.int/en/web/conventions/-full-list/-conventions/treaty/173> Retrieved from https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_101/print1433920238957200 [in Ukrainian].
7. Mezentseva, I. E. (2013). Vyznachennia predmeta koruptsijnykh zlochyniv [Determination of the subject of corruption crimes]. *Visnyk Natsional'noi akademii prokuratury Ukrainy*. Kyiv. [Bulletin of the National Prosecutor's Office of Ukraine], Vols. 5(38), 76. [in Ukrainian].
8. *Inter-American Convention Against Corruption: Adopted at the Third Plenary Session of the Organization of American States on March 29, 1996* http://www.oas.org/DIL/access_to_information_human_right_Inter-American_Convention_Against_Corruption.pdf Retrieved from https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/998_089/ [in Ukrainian].
9. *Polozhennia pro Yedynyj derzhavnyj reiestr osib, iaki vchynyly koruptsijni abo pov'iazani z koruptsiieiu pravoporushennia* [Regulations about the Unified State Register of Persons, who have committed corruption or corruption-related offenses] <https://zakon.rada.gov.ua/> Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0345-18#n13/> [in Ukrainian].
10. *Pro zapobihannia koruptsii: Zakon Ukrainy vid 14 zhovtnia 2014 roku № 1700-VII* [On Prevention of Corruption: Law of Ukraine of October 14, 2014 No. 1700-VII] <https://zakon.rada.gov.ua/> Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/> [in Ukrainian].
11. *Sajt ahentstva Radio Svoboda* [Site of Radio Svoboda]. <https://www.radiosvoboda.org/> Retrieved from <https://www.radiosvoboda.org/a/news-petrenko-korupcija/29436644.html/> [in Ukrainian].
12. *Sajt ahentstva LB.ua* [LB.ua site]. <https://ukr.lb.ua/> Retrieved from https://ukr.lb.ua/news/2018/10/02/409010_nabu_vidkrilo_provadhennya_proti.html/ [in Ukrainian].
13. *Civil Law Convention on Corruption (ETS 174): adopted on 4 November 1999 in Strasbourg, ratified by Ukraine on March 16, 2005* <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-conventions/treaty/174> Retrieved from [https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_102./](https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_102/) [in Ukrainian].

**THE DIRECT OBJECT OF THE CRIME
«DECLARING THE FALSE INFORMATION»**

V. Hordiienko

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000,
e-mail: volodymyrhordiyenko@gmail.com*

In the article the author revealed the signs of the direct object of the crime «Declaring the false information» and also highlighted some discussion points about its characteristics.

Today, most citizens of Ukraine consider the corruption as a major problem and a threat to Ukraine's existence as a state. In the minds of this citizens, this threat precedes the occupation of Crimea by Russia or the military conflict in eastern Ukraine with a neighboring state. Therefore, the every fact of disclosing corruption causes a wave of popular approval, but it has a little effect on the everyday corruption in the everyday lives of ordinary citizens who are no in hurry to combat this corruption, outraged only by the size of the bribes and requiring more corrupt people to be planted.

The Criminal Code of Ukraine does not contain the concept of «corruption crime» or «corruption-related crime». However, the legislator in the note to Art. 45 of the General Part of the Criminal Code of Ukraine provided an exhaustive list of such crimes, but did not give any specific signs of such crimes. This list does not contain Article 366-1 «Declaring the false information». But this crime means the submission by the subject of the declaration the inaccurate information in the declaration of a person, authorized to perform the functions of state or local self-government stipulated by the Law of Ukraine «On Prevention of Corruption». So we can assume that this crime relates to corruption – an act that does not contain signs of corruption, but violates the requirements, prohibitions and restriction made by the person.

The crime under Article 366-1 of the Criminal Code of Ukraine «Declaring the false information» contains all the corruption-related offenses, the signs of which are set out in the Law of Ukraine «On Prevention of Corruption».

The direct object of the crime, provided by Article 366-1 of the Criminal Code of Ukraine «Declaring the false information» are requirements, prohibitions and restrictions of the financial control, violation of the procedure of filing declarations of persons, authorized to perform the functions of the state or local government.

In order to harmonize the rules of criminal law and practice of application of Article 366-1 of the Criminal Code of Ukraine «Declaring the false information» by the National Agency for the Prevention of Corruption, we propose to supplement the Art. 45 of the General part of the Criminal Code of Ukraine with another corruption crime – «Declaring the false information».

Keywords: corruption, corruption crimes, declaring, false information, convention.

*Стаття: надійшла до редакції 22.10.2019
прийнята до друку 05.11.2019*